

ŠKOLSKA RAZINA NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2024./2025.

U PRVOME ZADATKU U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I ODVOJENI KOSIM CRTAMA U CIJELOSTI ZAOKRUŽITE ONE POJMOVE KOJI SU TOČNI.

1

1. Najprihvaćenija znanstvena teorija o nastanku svemira jest teorija **Mirnog stanja / Velikog praska** prema kojoj je svemir nastao prije približno 13,7 **milijuna / milijardi** godina.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽITE POJMOVE UPISOM JEDNOG SLOVA IZ DESNOG STUPCA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOME STUPCU.

1

2. Povežite discipline geografije s granama kojima pripadaju.

_____ društvena geografija	A) demogeografija
_____ fizička geografija	B) geografija Europe
_____ regionalna geografija	C) klimatologija

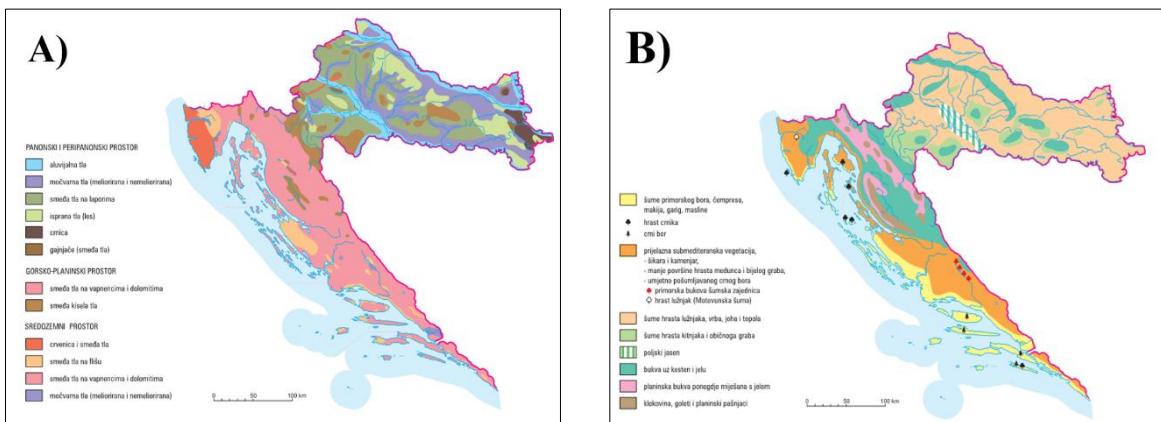
U SLJEDEĆEMU ZADATKU TRI SU POGREŠNA POJMA. PRONAĐITE IH I PREPIŠITE U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOME REDU, UPIŠITE TOČNE POJMOVE.

3

3. Među planetima Sunčeva sustava postoje velike razlike, zbog čega ih dijelimo u dvije skupine. Četiri planeta bliža Suncu svrstavamo u skupinu koju nazivamo zemljasti planeti. Kao što govori naziv skupine, Zemlja je planet koji se među njima ističe svojim obilježjima. Ima hidrosferu, biosferu i zračni omotač koji nazivamo kriosferom, ali i izražen reljef zbog znatne geološke aktivnosti. Vanjski se planeti, s druge strane, nazivaju jovijanskim planetima i uglavnom su građeni od plinova. Vanjski su planeti veći od unutrašnjih i obilježava ih manja brzina rotacije oko vlastite osi.

NETOČAN POJAM (NETOČNA RIJEČ)	TOČAN POJAM (TOČNA RIJEČ)

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA.

2

4. a) Tematskom kartom označenom slovom **A** koriste se osobe koje se primarno bave geografskom disciplinom čiji je naziv _____.
- b) Tematskom kartom označenom slovom **B** koriste se zaposlenici i studenti Šumarskog fakulteta, a naziv je tematske karte _____.

1

5. Vrstu mjerila prikazanu na objema kartama nazivamo

_____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGLA GRAFIČKOGA PRILOGA.

2

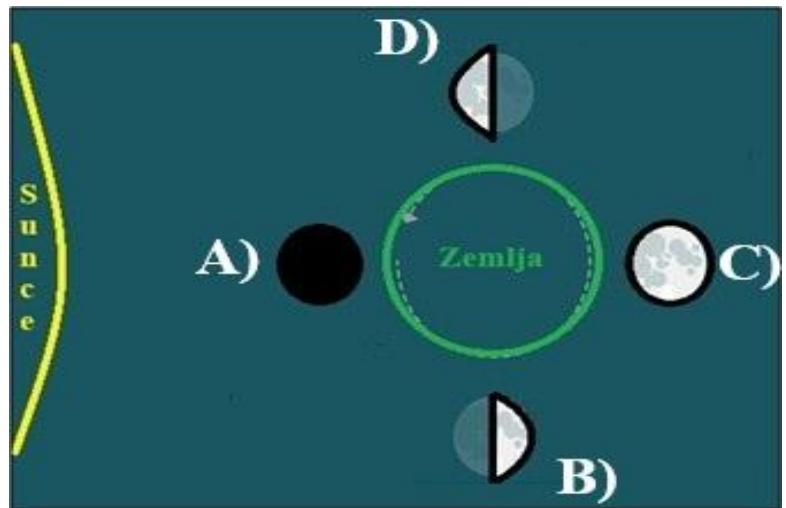
6. Na crte iza slova upišite nazive Mjesečevih faza.

A) _____

B) _____

C) _____

D) _____

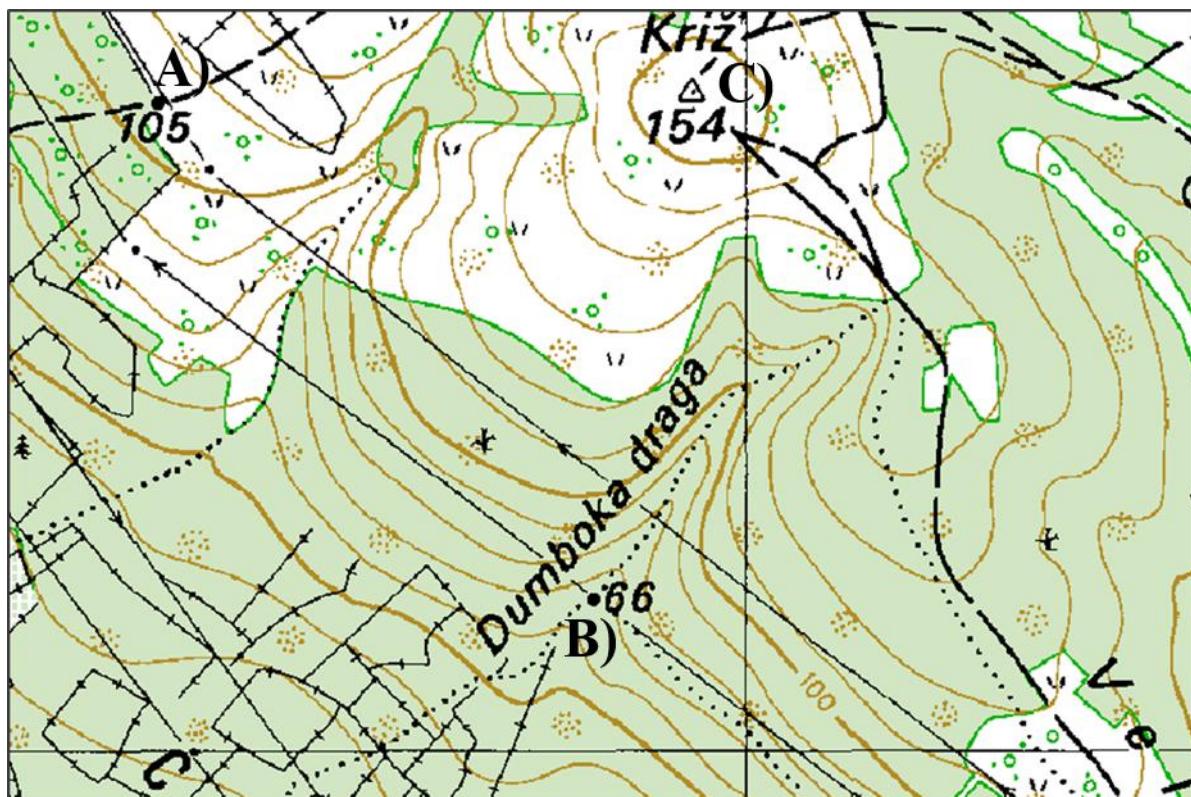
**U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽITE POJMOVE UPISOM JEDNOGA SLOVA
IZ DESNOGA STUPCA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOME
STUPCU. DVA SE POJMA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU POVEZATI.**

3

7. Povežite broj prirodnih satelita odnosno njihova imena s planetom oko kojega kruže.

_____ Jupiter	A) (2) Demos i Fobos
_____ Mars	B) (64) Europa, Ganimed, Io, Kalista . . .
_____ Saturn	C) (82) Diana, Enklad, Feba, Reja, Tetija, Titan . . .
	D) (27) Arijel, Miranda, Oberon, Titanija, Umbrijel . . .
	E) (13) Nereida, Protej, Triton . . .

**SLJEDEĆIH OSAM ZADATAKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE
GEOGRAFSKE KARTE.**

1

8. Vrstu geografske karte (prema izvornosti) prikazanu na isječku nazivamo _____ karta.

1

9. Glavne izohipse na priloženome se isječku geografske karte nalaze na _____, _____ i _____ metara nadmorske visine.

1

10. Ako se dogode znatnije prostorne promjene, ovaj isječak geografske karte bit će potrebno promijeniti, odnosno nadopuniti novim sadržajem. Postupak dopunjavanja i ispravljanja sadržaja izvornih karata dopunskom izmjerom nazivamo _____.

3

11. a) Trigonometrijska točka nalazi se na priloženom isječku geografske karte na _____ metara nadmorske visine. Apsolutna visina trigonometrijske točke na priloženom isječku iznosi _____.
b) Relativna visina između točke **A**) i trigonometrijske točke iznosi _____.

1

12. Ekvidistanca na priloženom isječku geografske karte iznosi _____.

1

13. Najviša točka na priloženom isječku geografske karte označena je toponimom _____.

3

14. a) Odredite mjerilo priloženog isječka geografske karte na kojoj udaljenost između točke **A**) i **C**) iznosi 10 cm i prikazuje stvarnu udaljenost od 2,5 km. Mjerilo priloženog isječka geografske karte jest 1 : _____.

prostor za računanje

- b) Vrstu mjerila iz prethodne čestice (14. a) nazivamo _____ mjerilo.

- c) Izračunajte udaljenost na karti između točke **A**) i točke **B**) ako je udaljenost između tih dviju točaka u prirodi 4 km. Udaljenost na karti između točke **A**) i točke **B**) iznosi _____ centimetara.

prostor za računanje

1

15. Azimut u točki **A**) prema točki **C**) iznosi približno _____.

**SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA
GRAFIČKOG PRILOGA.**

1

16. Na priloženom grafičkom prilogu najbrže se obodno giba točka koja je označena slovom _____.

Ta se točka nalazi na ____° geografske širine.

2

17. a) Gibanje Zemlje prikazano na grafičkom prilogu nazivamo _____.

b) Posljedica prikazanoga gibanja Zemlje jest izmjena dana i noći, a uski pojas koji odvaja dan i noć nazivamo _____.

1

18. U topnjem dijelu godine u Republici Hrvatskoj dani su dulji, a noći kraće, dok je u hladnjem dijelu godine obratno, što je posljedica nagnutosti Zemljine osi na ravninu ekliptike pod kutom od _____.

1

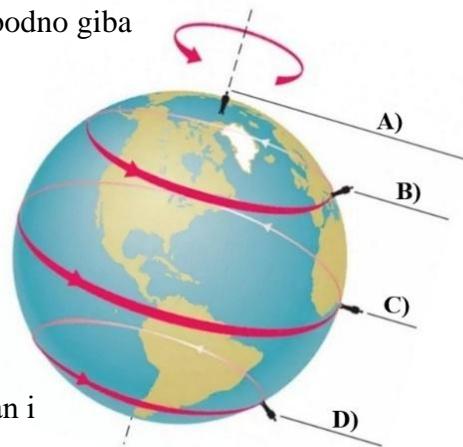
19. Zemlja se okreće u smjeru od _____ (*upišite stranu svijeta*) prema _____ (*upišite stranu svijeta*).

1

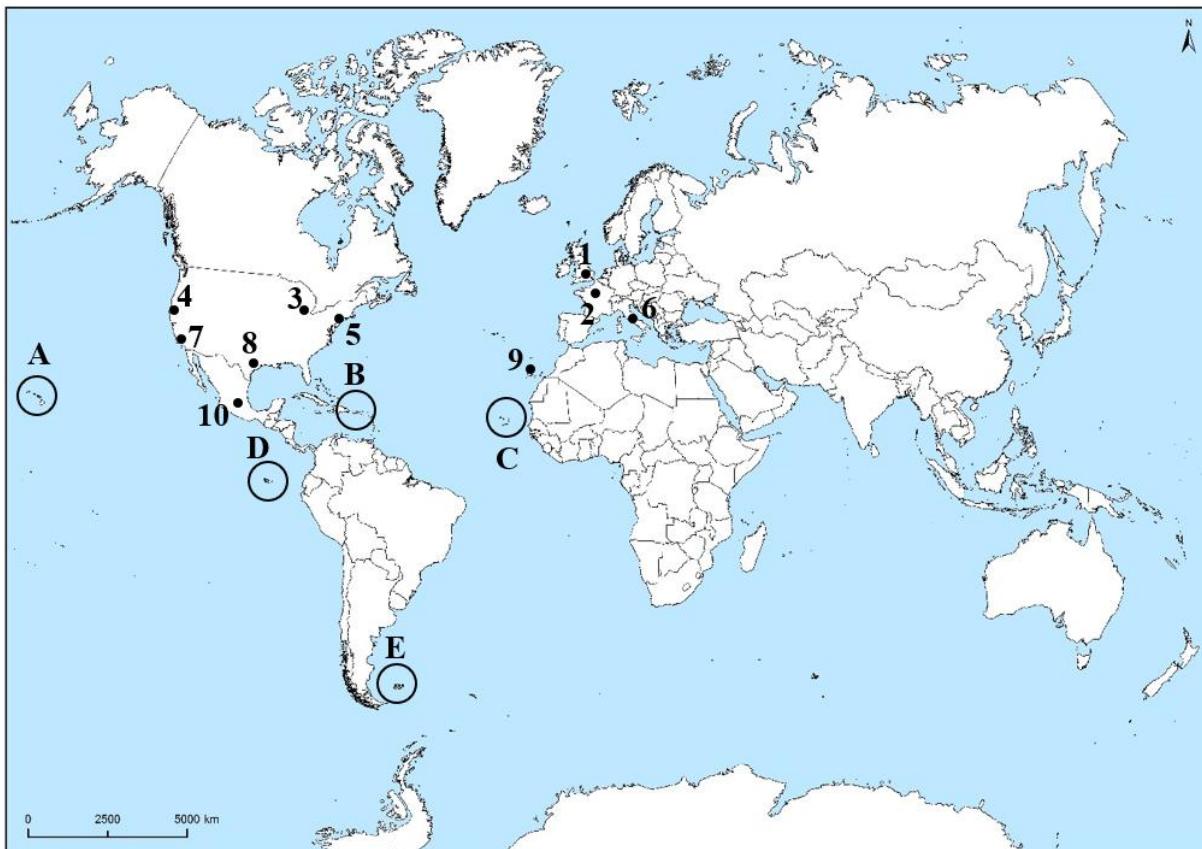
20. Točka u kojoj se za vrijeme jedne Sunčeve godine može vidjeti Sunce za vrijeme sva 24 sata u danu označena je slovom _____. Taj dan nazivamo _____.

1

21. Među ucrtanim točkama ona koja je najbliža središtu Zemlje na priloženome grafičkom prilogu označena je slovom _____.

**SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE
GEOGRAFSKE KARTE SVIJETA.**

- 1** 22. Početni meridijan prolazi kroz grad koji je na priloženoj geografskoj karti označen crnom točkom i brojem _____. Ime je toga grada _____.
- 2** 23. Sjedište nacionalnoga američkoga svemirskog programa poznatog pod pokratom _____ nalazi se u gradu čije je ime _____ i koji je na priloženoj geografskoj karti označen crnom točkom i brojem _____.
1 24. Zaokružite na priloženoj geografskoj karti poluotok na kojemu je Cape Canaveral uz kojega se nalazi glavna baza nacionalnog američkog svemirskog programa za lansiranje njihovih letjelica u svemir.
1 25. Na priloženoj se geografskoj karti nalazi jedan matematički i ujedno redakcijski element karte. Njegov je naziv _____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.

- 26.** Ime je uređaja prikazanoga na fotografiji

_____.

Prikazani uređaj služi za mjerjenje

_____ na geografskim kartama.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.

- 1** _____
- 27.** Vrstu kompasa prikazanu na fotografiji

najčešće koriste _____

(upišite vrstu prijevoznog sredstva).

- 1** _____
- 28.** Slovo **E** (uz oznaku 90) na prikazanoj fotografiji označuje stranu svijeta pod hrvatskim nazivom _____, dok je engleski naziv za tu istu stranu svijeta _____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA.

- 2** _____
- 29.** Jedna od posljedica gibanja Zemlje jest promjena

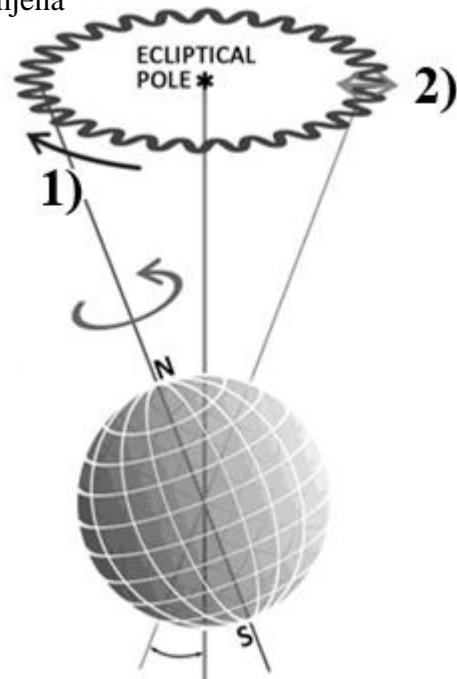
položaja njezine osi rotacije na način prikazan na crtežu i označen brojem **1**).

To gibanje nazivamo

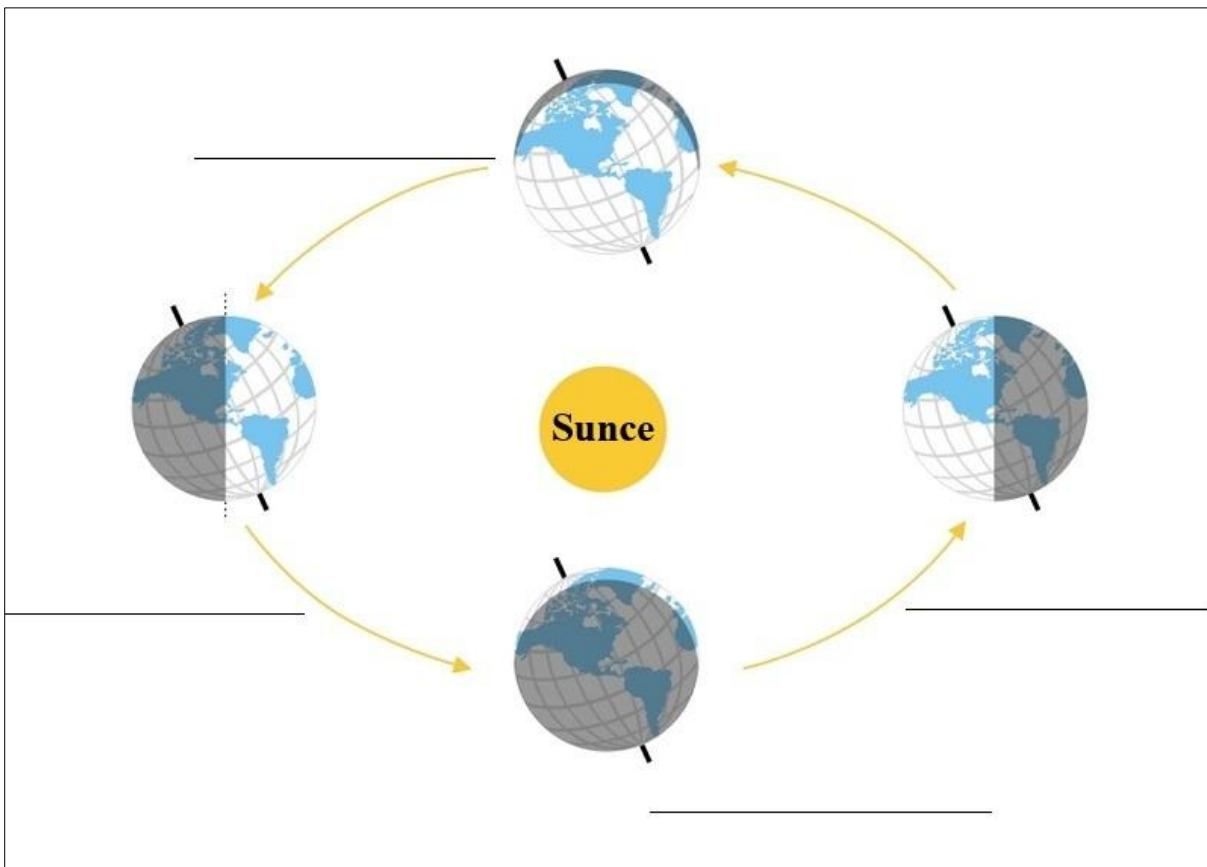
_____.

Poremećaji u gibanju Zemljine osi zbog utjecaja Mjeseca i Sunca prikazani su na crtežu i označeni brojem **2**). Taj poremećaj u gibanju Zemljine osi nazivamo

_____.

SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA.

2

30. Gibanje Zemlje prikazano na crtežu nazivamo Zemljina ophodnja ili
_____. Ovo je gibanje Zemlje pod utjecajem
privlačne sile između Zemlje i _____ (*upišite nebesko tijelo*).

3

31. a) Iznad linija koje se nalaze unutar priloženog crteža upišite astronomске datume solsticija i ekvinocija, a ispod linija koje se nalaze unutar priloženog crteža upišite nazine godišnjih doba koja tada počinju na sjevernoj polutki.
b) Zaokružite datume koji se odnose na solsticije.

1

32. Zaokružite položaj Zemlje prvog dana proljeća na južnoj polutki.
33. Upišite slovo **X** kod onog položaja Zemlje kada dan na sjevernoj polutki traje najdulje.
34. Upišite slovo **P** na dio Zemljine putanje oko Sunca (žuta linija na grafičkome prilogu)
tijekom kojega Zemlja dolazi u položaj perihela.

1

1

1

ŠKOLSKA RAZINA NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2024./2025.
A-KATEGORIJA STRUKOVNIH I UMJETNIČKIH ŠKOLA
TOČNI ODGOVORI

Bodovanje za sve zadatke: - boduju se samo točni odgovori
 - dodatne upute o bodovanju nalaze se u tablici s točnim odgovorima

Pri ispravljanju ispita priznaju se i odgovori u zagradama te uzimaju u obzir napomene u zagradama.

Redni broj zadatka i bodovi	NAČIN BODOVANJA I TOČNI ODGOVORI									
1. zadatak:	0 bodova za svaki odgovor u kojem je u paru zaokružen točan i netočan pojam ili je odgovor ispravljen te ako su pojmovi označeni na bilo koji drugi način osim zaokruživanjem.									
1. (1)	Zaokruženo: Velikog praska, milijardi <i>Oba točna odgovora vrijede jedan bod.</i>									
2. zadatak:	0 bodova za svaki odgovor u kojem je na crtu upisano bilo što osim točnoga odgovora ili je odgovor ispravljen.									
2. (1)	Redom: A), C), B) <i>Sva tri točna odgovora vrijede jedan bod.</i>									
3. zadatak:	0 bodova za cijeli zadatak ako su u svim trima redcima u jednome stupcu upisani isti netočni ili točni pojmovi. 0 bodova za ona dva odgovora u kojima su u dvama redcima u jednom stupcu upisani isti odgovori (isti pojmovi). 0 bodova za svaki odgovor u kojem je u retku u tablici upisano bilo što osim točnoga odgovora ili je odgovor ispravljen.									
3. (3)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; background-color: #cccccc;">NETOČAN POJAM (NETOČNA RIJEČ)</th> <th style="text-align: center; background-color: #cccccc;">TOČAN POJAM (TOČNA RIJEČ)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">zemljasti</td><td style="text-align: center;">terestrički (unutarnji)</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">kriosferom</td><td style="text-align: center;">atmosferom</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">manja</td><td style="text-align: center;">veća</td></tr> </tbody> </table> <p><i>Točno upisan pojam u prvi stupac tablice i u istome redu točno upisan pojam u drugi stupac tablice vrijedi jedan bod. Vrednuju se samo odgovori u tablici bez obzira na označivanje pogrešnih pojmoveva u tekstu. Priznaju se odgovori bez obzira na to kojim su redom upisani u odgovarajući stupac tablice.</i></p>		NETOČAN POJAM (NETOČNA RIJEČ)	TOČAN POJAM (TOČNA RIJEČ)	zemljasti	terestrički (unutarnji)	kriosferom	atmosferom	manja	veća
NETOČAN POJAM (NETOČNA RIJEČ)	TOČAN POJAM (TOČNA RIJEČ)									
zemljasti	terestrički (unutarnji)									
kriosferom	atmosferom									
manja	veća									
4. i 5. zadatak:	0 bodova za svaki odgovor u kojem je na crtu upisano bilo što osim točnoga odgovora ili je odgovor ispravljen.									
4. a) (1)	pedogeografija (pedologija) <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>									

4. b) (1)	vegetacijska karta (geografska raspodjela prirodnog biljnog pokrova, vegetacije) <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>
5. (1)	grafičko (mjerilo, dužinsko mjerilo) <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>
6. zadatak:	
0 bodova za cijeli zadatak ako su na tri ili više crta upisani isti odgovori.	
0 bodova za ona dva odgovora u kojima su na dvjema crtama upisani isti odgovori.	
0 bodova za svaki odgovor u kojem je na crtu upisano bilo što osim točnoga odgovora ili je odgovor ispravljen.	
6. (2)	Redom: A) mladak (mladi Mjesec) B) prva četvrt C) uštap (puni Mjesec) D) zadnja četvrt (posljednja četvrt, druga četvrt) <i>Bilo koja dva točna odgovora vrijede jedan bod.</i>
7. zadatak:	
0 bodova za cijeli zadatak ako je na svim trima crtama upisan isti odgovor.	
0 bodova za ona dva odgovora u kojima su na dvjema crtama upisani isti odgovori.	
0 bodova za svaki odgovor u kojem je na crtu upisano bilo što osim točnoga odgovora ili je odgovor ispravljen.	
7. (3)	Redom: B, A, C <i>Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>
Od 8. do 15. zadatka:	
0 bodova za svaki odgovor u kojem je na crtu upisano bilo što osim točnoga odgovora ili je odgovor ispravljen.	
8. (1)	topografska <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>
9. (1)	Bilo kojim redom: 50; 100; 150 <i>Sva tri točna odgovora vrijede jedan bod.</i>
10. (1)	reambulacija <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>
11. a) (2)	Redom: 154; 154 m (metara) (nadmorske visine) <i>Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod. Ne priznaje se drugi odgovor bez upisane mjerne jedinice.</i>
11. b) (1)	49 m (metara) <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod. Ne priznaje se drugi odgovor bez upisane mjerne jedinice.</i>
12. (1)	10 m (metara) <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>
13. (1)	Križ <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>
14. a) (1)	25 000 <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>

14. b) (1)	brojčano (numeričko) <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>
14. c) (1)	16 <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>
15. (1)	90° (90 stupnjeva) <i>Priznaje se svaki odgovor između 80° i 100°.</i> <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>

Od 16. do 21. zadatka:

0 bodova za svaki odgovor u kojem je na crtu upisano bilo što osim točnoga odgovora ili je odgovor ispravljen.

16. (1)	Redom: C; 0 <i>Oba točna odgovora vrijede jedan bod.</i>
17. a) (1)	rotacija (Zemljina rotacija) (rotacija Zemlje) (Zemljina vrtnja) (vrtnja Zemlje) <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>
17. b) (1)	sumračnica (sumračnicom) <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>
18. (1)	66,5° (66° 30') (66° 26') <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>
19. (1)	Redom: zapada, istoku <i>Oba točna odgovora vrijede jedan bod.</i>
20. (1)	Redom: A; polarni dan (polarnim danom) <i>Oba točna odgovora vrijede jedan bod.</i>
21. (1)	A <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i>

Od 22. do 25. zadatka:

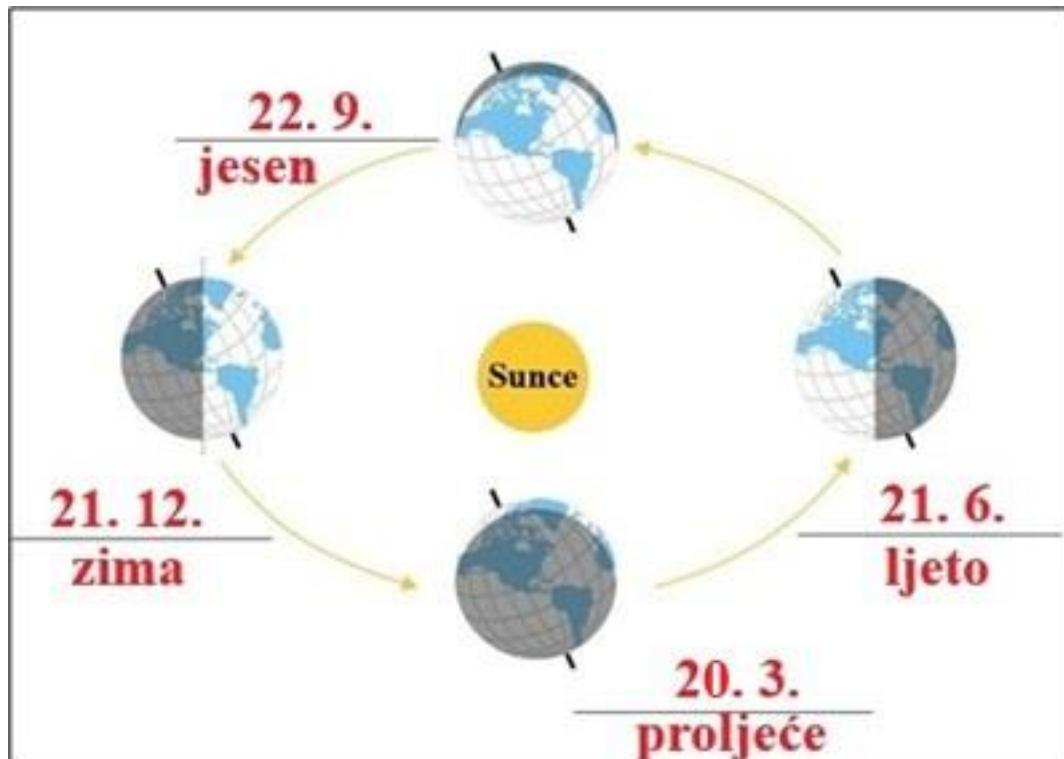
0 bodova za svaki odgovor u kojem je na crtu upisano bilo što osim točnoga odgovora ili je odgovor ispravljen.

22. (1)	Redom: 1; London <i>Oba točna odgovora vrijede jedan bod.</i>
23. (2)	NASA <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i> Redom: Houston, 8 <i>Oba točna odgovora vrijede jedan bod.</i>

<p>24. (1)</p>	<p>Vidi prilog:</p> <p><i>U potpunosti zaokružen poluotok vrijedi jedan bod.</i></p>
<p>25. (1)</p>	<p>mjerilo <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i></p>
26. zadatak:	
<p>0 bodova za svaki odgovor u kojemu je na crtlu upisano bilo što osim točnoga odgovora ili je odgovor ispravljen.</p>	
<p>26. (1)</p>	<p>Redom: krivinomjer (kurvimetar); duljina (dužina) (udaljenosti) <i>Oba točna odgovora vrijede jedan bod.</i></p>
27. i 28. zadatak:	
<p>0 bodova za svaki odgovor u kojemu je na crtlu upisano bilo što osim točnoga odgovora ili je odgovor ispravljen.</p>	
<p>27. (1)</p>	<p>brodovi (plovila) <i>Točan odgovor vrijedi jedan bod.</i></p>
<p>28. (1)</p>	<p>Redom: istok, east <i>Oba točna odgovora vrijede jedan bod.</i></p>
29. zadatak:	
<p>0 bodova za svaki odgovor u kojemu je na crtlu upisano bilo što osim točnoga odgovora ili je odgovor ispravljen.</p>	
<p>29. (2)</p>	<p>Redom: precesija; nutacija <i>Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.</i></p>
Od 30. do 34. zadatka:	
<p>0 bodova za svaki odgovor u kojemu je na crtlu upisano bilo što osim točnoga odgovora ili je odgovor ispravljen.</p>	
<p>30. (2)</p>	<p>Redom: revolucija (Zemljina revolucija); Sunca <i>Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.</i></p>

31. a) (2)

0 bodova za onaj odgovor ako je na dvjema ili više crta upisan isti odgovor.
Vidi prilog:

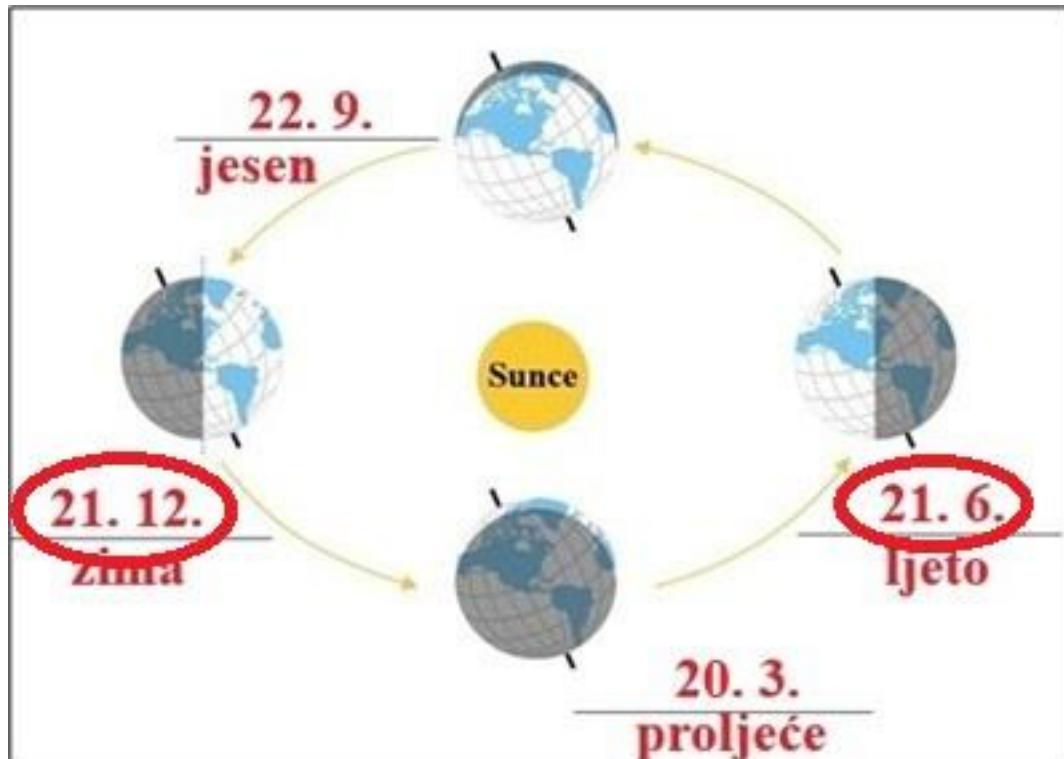

Ispravno upisana sva četiri datuma vrijede jedan bod. (priznati i 21. 3.; priznati i 20. 6.; priznati i 23. 9.; priznati i 22. 12.)

Ispravno upisana sva četiri godišnja doba vrijede jedan bod.

31. b) (1)

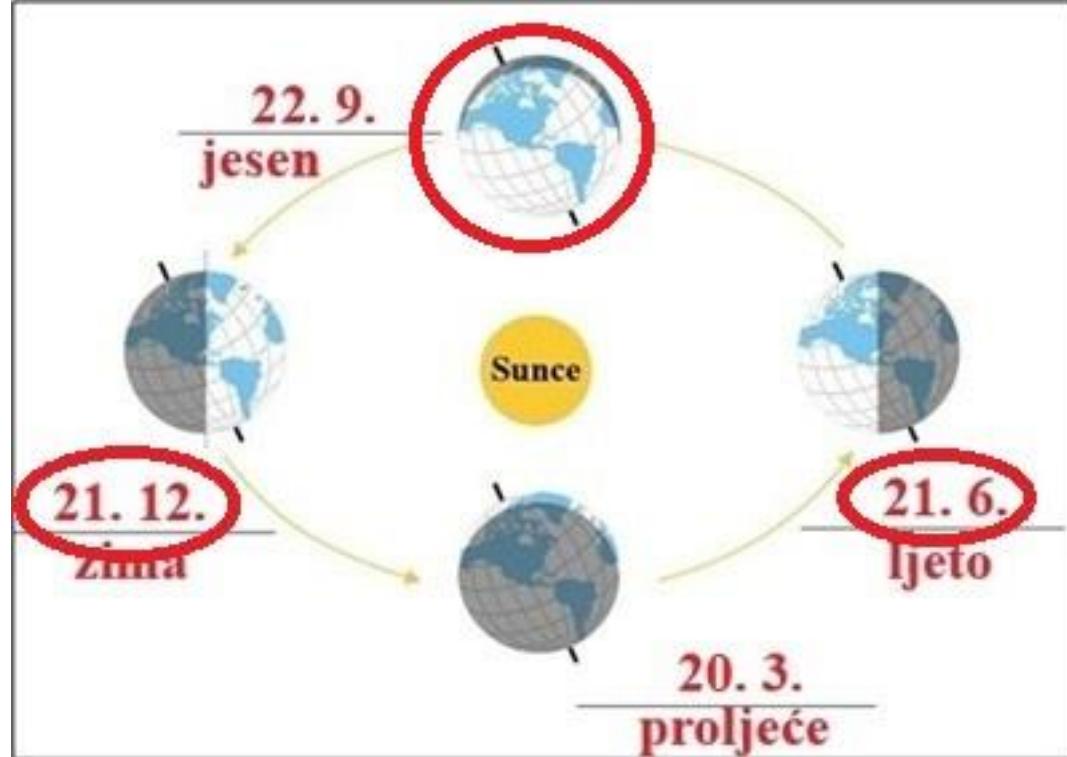
Vidi prilog:

Ispravno zaokružena oba datuma vrijede jedan bod.

32. (1)

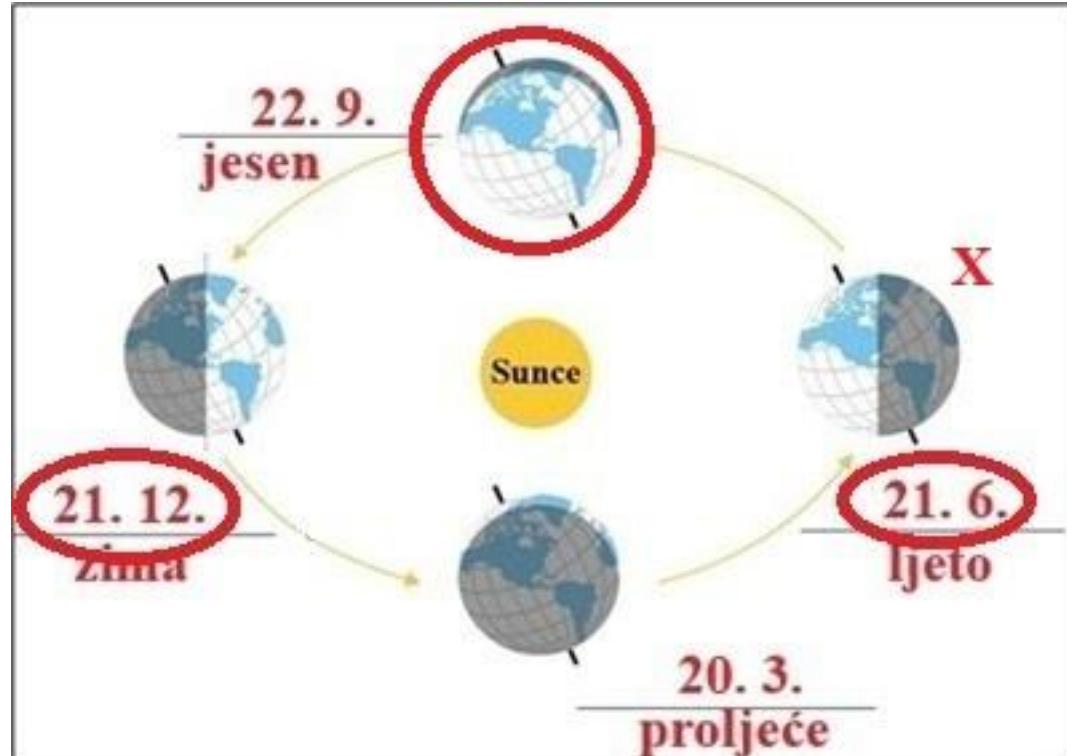
Vidi prilog:

Ispravno zaokružen položaj Zemlje vrijedi jedan bod.

33. (1)

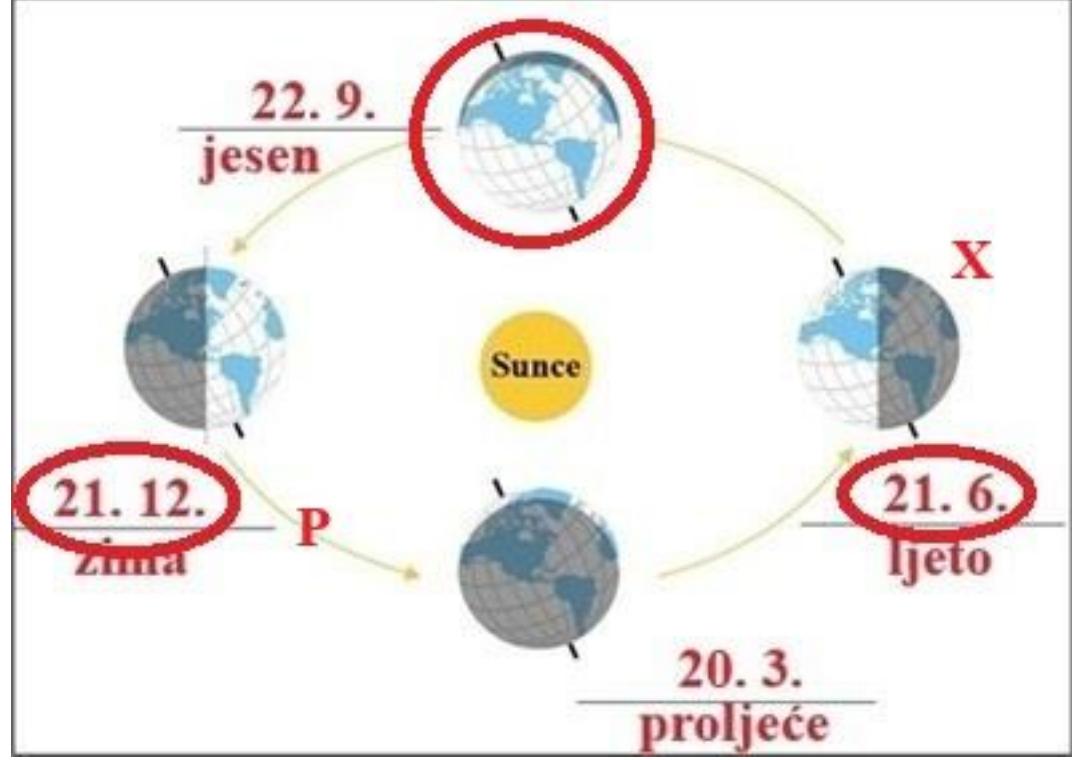
Vidi prilog:

Ispravno upisano slovo X vrijedi jedan bod.

34. (1)

Vidi prilog:

Ispravno upisano slovo P vrijedi jedan bod.